Ner 201. ROK 1840 SRODA 2 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliezenie na trzy miesiące złotych dziesięć, miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Serafii P. i Bazylissy.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Przesława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27" 7" 682	+ 9, 0	4, 07	Żaden	Pogoda	
1 2	7, 874	+ 16, 8	4, 36	Pł Wschodni średni	Pogoda z Chmurami	
10	7, 001	+ 10, 4	4, 30	,, słaby	Pogoda	

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 28 *Sierpnia.* —

Najjaśniejszy Cesarz i Król nasz miłościwy Monarcha, i J. C. W. Cesarzewicz Następca tronu, dziś o godzinie 1széj po północy, w pożądanem zdrowiu raczyli przybyć do Warszawy.

JO. feldmarszałek Xżę warszawski Namiestnik kr. dzisiejszéj nocy wrócił do Warszawy; do któréj także przybył JW. jenerał adj. hr. Bekendorf.

— *Dnia* 29 *Sierpnia.* —

Mieszkańcy Warszawy uszczęśliwieni pobytem w niéj miłościwego Monarchy, wczoraj oświecili swe domy. Mnóstwo osób wszelkiego stanu napełniło wczorajszego wieczoru gaje łazienkowskie i przystępy tamecznego pałacu, w którym N. Pan mieszka. Wieczór był jednym z najpogodniejszych tego lata. J. C. W. Cesarzewicz Następca tronu, wczoraj rano wyjechał, udająo się przez Kalisz na spotkanie N. Pani.

N. Cesarzowa rossyjs. i Jéj dostojna rodzina cieszą się w Fiszbachu zdrowiem jak najpożądańszym. Znakomite osoby postanowiły zwiedzić wszystkie malownicze okolice gór olbrzymich.

Najjaśniejszy Król Pruski raczył 18 b. m. odwiedzić w Ruhbergu Xcia Czartoryjskiego syna Xcia Konstantego (zięcia zmarłego Xcia Antoniego Radziwiłła.)

— *Petersburg* 8 *(20) Sierpnia.* —

N. Pan, w towarzystwie J. C. W. Cesarzewicza, d. 20 b. m. przybył do Kniażego-Dworu raczył oglądać obóz oraz lazaret, z którego urządzenia był zupełnie zadowolonym. Raczył oglądać wszystkich rekrutów zostających w pułkach grenadyerskich i bateryach artyleryi. Wieczorem znajdował się na capatrychu w pułku karabinerów W. Xcia Pawła Meklemburgskiego.

— *Z Kniżego Dworu w Gubernii Nowogrodzkiej* 31 *Lipca (*12 *Sierpnia.* —

Przybył tu J. C. W. Xiążę Michał. Tegoż dnia, o w pół do 3ciéj po połdniu jenerałowie w obozie pod Kniażym-Dworem, znajdujący się, dowódzcy pułków i brygad korpusu grenadyerów, wezwani byli na obiad do N. Cesarza Jmci. Po obiedzie o godzinie 5téj, N. Pan czynił przegląd korpusu grenadyerów, z jego pociągami, i był zeń zupełnie zadowolony.

— *Paryż* 16 *Sierpnia.* —

Względem sposobu jakim rozmaite oppozycye powstają przeciw gabinetowi w obecnych

okolicznościach wyraża się dziś *Constitutionnel* w następujący sposób: Powstawać na gabinet i dowodzić mu błędy popełnione, jest prawem każdéj opozycyi, i my sami tyle razy korzystaliśmy z tego prawa iż nie możemy odmawiać go nikomu. Rząd potrzebuje tych walk które objawiają życie polityczne. Granica tego prawa jest dopiero tam kiedy chcąc nauczyć gabinet narażamy się na przyniesienie szkody krajowi. Jedne dzienniki zarzucają gabinetowi że mało czyni; przesadzają one w obrazie obecnego położenia i pozwalają uwodzić się swoim patryotycznym obawom dla ganienia braku postanowienia naszych polityków. Gdybyśmy ich słuchali, musielibyśmy rzucić rękawicę Europie i już bylibyśmy nad Renem. Ta polityka podług naszego zdania nie jest ani rozważną, ani roztropną, ale nie możemy ganić tego sposobu myślenia który pochodzi z żywego przywiązania do kraju, oraz zaufania w siłę naszą i słuszność naszéj sprawy. Ale obok tych opozycyi widziemy jeszcze jędnę która także obawia się ale nie dla tego gabinet za mało, owszém że za nadto działa, ta oppozycya mniema że zmniejszy popularność gabinetu dowodząc iż tenże nadto jest przedsiębiorącym i nadto liczy na siłę Francyi. A to wszystko w zamiarze dowiedzenia że inny polityk którego zarząd głos narodu uroczyście zganił, zdolniejszym jest do kierowania naszą sprawą. Gdyby dawniejsi przeciwnicy gabinetu 15 kwietnia potrzebowali jeszcze dowodzić niezdolności gabinetu który zwalili, nie mogliby nic lepszego wynaleźć jak czynią właśni jego przyjaciele. Czyliż istotnie nie jest dziwnym środkiem podwyższenia ważności jakiego męża, jak dowodząc iż on w chwili kiedy Francya potrzebowałaby okazać się silną, ustąpiłby we wszystkiem, zrzekłby się naszych związków i interessów na wschodzie, i okupiłby nam pokój poświęceniami których Francya za żadną cenę niechce ponieść. Walczyliśmy przeciw polityce pana Molé ale umiemy oddać sprawiedliwość jego osobie, i niewachamy się oświadczyć głośno, że jego przyjaciele potwarzają go.«

Commerce udziela list z Tulonu datowany 11 b. m., który zaczyna od oświadczenia iż pisany jest przez osobę dobrze zawiadomioną i znającą dobrze wypadki. List ten tak brzmi: »Wiele hałasu czyniono o zarządzonych uzbrojeniach ale w istocie mało postępują roboty, w portach nie ma więcéj ruchu jak przed wypadkami które wywołały tę demonstracyę. Tu nikt nie wierzy w bliską wojnę a nawet w silne postanowienie rządu rozpoczęcia jéj gdyby tego konieczna była potrzeba. Kiedy pod restauracyą rząd skłonił się przystąpić do wyprawy algierskiéj, panowała tu zupełnie inna czynność i inna gorliwość. Utrzymują nawet że minister pisał do prefektów aby niedosłownie wykonywali rozkazy które im przesłane zostaną; i żeby pozwolił zwolna postępować robotom. Podług sposobu w jaki odbywają się roboty w porcie naszym zaledwie za 6 miesięcy będzie mogło być ukończone uzbrojenie wskazanych prefektowi fregat. Okręt liniowy *Triton* jutro albo pojutrze odpłynie do Lewantu z kontr-admirałem Hugon który ma zastąpić kontr-admirała Lalande. Jeśli ten admirał, jedyny który dał dowody sprężystości i energii, istotnie został odwołanym; to już samo stanowi dowód że rząd nasz jakim bądź kosztem unikuąć chce wojny.

— *Dnia* 17 *Sierpnia.* —

Wczoraj było dyplomatyczne zgromadzenie u hrabiego Pahlen posła rossyjskiego. Uważano tam hrabiego Apponi posła austryackiego i pierwszego sekretarza engielskiego poselstwa. Lord Granville jest słaby i nie wychodzi z swego mieszkania.

Mnóstwo wozów przybywających z Orleanu, naładowane były wojennemi efektami wszelkiego rodzaju dla magazynów wojennych w Paryżu. W Cherburgu zajmują się uzbrojeniami dla twierdz, co wieczór w chwili kiedy odgłos działa daje znak żołnierzom, żeby się udali do koszar i z rana gdy odzywa się pobudka, zaciągają ogromny łańcuch przy wnijściu wojennego portu. Dla pierwszego lekkiego pułku przybyło około 200 rekrutów z Bretagne. Mówią o przybyciu 3ch batalionów artyleryi.

Wczoraj po południu powszechnie obiegała tu pogłoska, że Alexandrya blokowaną jest przez flotę angielską.

— *Londyn* 14 *Sierpnia.* —

Król belgijski zwiedzał pierwéj swój zamek w Claremont, nim się udał za dworem do Windsor. Jak długo jeszcze trwać ma jego pobyt w Anglii o tém nic nie wiemy.

— *Dnia* 15 *Sierpnia.* —

Przez rozkaz rady tajnéj z dnia 10 b. m. wskutku przyjętego na ostatnich posiedzeniach parlamentu, aktu połączenia na nowo prowincyi wyższéj i niższéj Kanady, i uregulowania rządu Kanady, gubernator jeneralny téj

prowincyi został upoważnionym ogłosić to połączenie, i ogłoszenie to ma nastąpić w dniu pozostawionym jego osądzeniu, jednakże w ciągu najdaléj 15 miesięcy od daty przyjęcia aktu w mowie będącego.

Globe na liczne zapytania oświadcza; że przy okoliczności rozwiązania J. K. Mości, niewątpliwie nastąpią awanse na wyższe stopnie w armii i flocie, bez względu czy dziecię będzie płci męzkiéj lub żeńskiej.

Okręt liniowy *Vaugnart*, o 84 działach udał się z bronią i amunicyą do Gibraltaru, skąd popłynie do admirała Stopford. Na pokładzie jego znajduje się także oddział artyleryi. W dniu 20 b. m. odpływa okręt liniowy *Rhodus* o 92 działach z Plimouth do Malty.

Pan Guizot powrócił już do Londynu i jak słychać dziś pewno uda się do zamku Windsor gdzie znajduje się dwór, a nawet król Belgii, lord Palmerston i xiążę Welington sprawiło tu niejakie wrażenie, że minister wojny pan Macaulay w obecnych okolicznościach pojechał do Paryża, utrzymują że podróż jego ma związek z stosunkami politycznemi.

Z nowego Yorku wiadomości dochodzą do 1 b. m., podług nich zwiększa się nadzieja że jenerał Harrisson mający licznych stronników zostanie obrany prezydentem, z amerykańskich gazet także dowiadujemy się że gubernator angielski pan Poulett Thompson przybył do nowego Brunswigu i znalazł tę prowincyę w pożądanym stanie. Z Nowego Orleanu donoszą że wyprawa ze strony mexyku przeciw Texas, została zaniechaną.

Najnowsze gazety z Bombaj sięgają do d. 30 maja i donoszą że Chińczycy zabrali szoner angielski *Wader With* naładowany złotem i opium, i wszystkich ludzi z osady zamordowali.

— *Bruxella* 17 *Sierpnia.* —

Nowy zamiar xięcia Ludwika Napoleona, powszechne tu sprawił zadziwienie, podobnież jak i wszędzie. Rząd jednak oddawna już uważał niektóre podejrzane osoby, które przybyły tu z Anglii i niezawodnie byłyby próbowały wystąpić publicznie, gdyby zamach w Boulogne udał się. Jak tylko w Paryżu podano izbom projekt przeniesienia zwłok Napoleona do Francyi, te osoby przybyły do Belgii; zdaje się nawet, że po za granicą aż do Renu, starały się zaprowadzić tajemne związki. Tutejszy rząd zawiadomił zaraz sąsiednie rządy o wszystkiem czego się dowiedział. Przygotowano się na to, że to stronnictwo starać się będzie korzystać z wzburzenia umysłów, jakiego spodziewano się przy nadejściu zwłok Napoleona na ziemię francuzką; rezultat niepomyślny zamach u xięcia Ludwika, zniweczył już wszelkie obawy zakłócenia spokojności w tym duchu.

Ciągle mają tu miejsce rozmaite uwięzienia członków tajemnych towarzystw, ale też i wielu z nich wypuszczono. W ogóle dotychczas uwięzionych jest 32.

Podług *Commerce* przed kilku dniami miano przewieść do Hagi wszystkie kosztowne obrazy, które jeszcze znajdowały się w pałacu xięcia Oranii.

Nowy poseł francuzki w Bruxelli, pan Rumigny przybył tu z Paryża.

— *Antwerpia* 16 *Sierpnia.* —

Wczoraj rozpoczęły się z wielką wspaniałością uroczystości na cześć Rubensa. Odgłos dzwonów rozpoczął zrana uroczystość. Wielkie mnóstwo ludzi snuło się po bogato strojnych ulicach i placach. W porcie wszystkie okręty ustrojone były flagami. Wieczorem spalony był wspaniały fajerwerk. Na posiedzeniu królewskiego towarzystwa pięknych umiejętności, odczytano dwie mowy pochwalne na Rubensa, i przyjęto deputacyę miasta Kolonii. Dziś zrana odbędzie się wielka procesya po ulicach.

— *Alexandrya* 26 *Lipca.* —

Przeznaczone do Syryi trzy okręty liniowe znajdują się jeszcze w tutejszym porcie. Mniemają że one przewiozą tu część wojska które tam zostało wysłane, w Egipcie nie pozostało prawie nic więcéj prócz gwardyi narodowéj. Wczoraj po przybyciu paropływu *Hadszi Baba* rozeszła się tu pogłoska że flota angielska opuściła Vurla, aby połączywszy się z czterema okrętami liniowemi które oczekiwane są z Malty i z trzema które pod dowództwem kapitana Napier znajdują się w Beirut, przybyć ku naszym brzegom. Pasza nie tai przed sobą że nadeszła chwila krytyczna, gdy bowiem jego intrygi w Konstantynopolu do niczego nie doprowadziły, musi więc na końcu powziąść jakieś postanowienie dla wydobycia się z przykrego *status quo*. Wreszcie niczego on się dla siebie nie obawia, przynajmniej wczoraj mówił że pora roku zbyt już daleko zaszła żeby jeszcze w tym roku można było co przeciw niemu przedsięwziąść. — Pan Perier po jutrze powrócić ma do Tulonu paropływem *Papin*. Niewiem

jak można było w Europie uwierzyć że pasza odda flotę tureoką, nim porta zadość uczyni jego żądaniom. — Dziś z rana mówiono o nowém poselstwie Sami Beja do Konstantynopolu. Może to być jedną z tysiąca pogłosek które stronnicy Mehmeda Ali rozpuszczają, żeby jeszcze mogło się zdawać, iż nie zrzeczono się nadziei ułożenia się przyjaźnie z portą. Łatwo poznać, że nie dlugo tak będzie mogło pozostać, cała budowla musi w końcu upaść. Cóż się stanie z Egiptem gdyby pasza umarł albo nawet zachorował? Ma on lat 72 i nie ma nikogo przy sobie, na kogoby się mógł spuścić. Boghos béj jest stary, chorowity i nienawidzony przez turków, a Ibrahim pasza nie posiada téj sił duszy co jego ojciec.

Rozmaitości.

— Pomnik, który będzie wzniesiony w kościele inwalidów w Paryżu dla Napoleona, składa się z czterech części. 1. Wielkiéj podstawy otoczonéj kolumnami i płaskorzeźbą, wyobrażając cztery statuy w obszernych płaszczach, które trzymają berło, jabłko, rękę sprawiedliwości i cesarską koronę. 2. Z drugiéj podstawy o dwie trzecie części węższéj i o pół niższéj, także ozdobionéj rzeźbą, a na czterech rogach mającą orły z rozpostartemi skrzydłami. 3. Z piedestalu rzeźbą zdobnego wysokiego na ośm stóp, i w którego środku umieszczone jest imie *Napoleon*. Nakoniec 4. z kolosalnéj statuy Napoleona na koniu. Cesarz ubrany będzie w wielkim cesarskim płaszczu, czoło jego otoczone wieńcem wawrzynu, ręka lewa trzyma cugle, a prawa wzniesiona do głowy, berło cesarskie.

Obecnie cały pomnik wystawiony jest w modelu, dwie podstawy i piedestal z drzewa, a statua z massy papierowéj. Podstawy z piedestalem mają 40 stóp wysokości, statua 15, a orły po 6 stóp. Pomnik ten będzie cały z bronzu, w pierwszéj podstawie znajdować się będzie sarkofag.

— N. Król Pruski zmarły, darował dowódzcom tych pułków, które już za czasów Fryderyka Wielkiego istniały, obrazy olejno malowane, przedstawiające Officera, podoficera i prostego żołnierza w mundurach z owego czasu. Obrazy te w kosztownéj oprawie, będą umieszczone w mieszkaniu każdego Pułkownika i przechodzić mają na jego następcę. Z pułku Igo Huzarów w Gdańsku stojącego, jeszcze żyje żołnierz który służył pod Fryderykiem Wielkim, ma lat 108, piątą żonę i z nią spłodzoną 18-letnią piękną córkę.

— W Bawaryi i Wirtembergii w porównaniu z innemi państwami, jest taka taniość w gospodach, iż podróżni w tych krajach pod względem wydatków pieniężnych, bynajmniéj użalać się nie mogą. I tak, w Monachowie, jak pan Lewald wydawca dziennika *Europa* donosi, w kawiarni Freuen za 9 krajcarów dostanie rosołu, sztukę mięsa i jarzyny, a dodawszy 3 krajcary, będziesz miał pieczeń i sałatę; wszystko to jest czysto i smacznie sporządzone. W Sztutgardzie za 24 kr. siadasz do wyśmienitego *tables d'hote*, który znajdziesz zastawiony nietylko rybą, dziczyzną i młodą jarzyną, ale nawet tem wszystkiem, co tylko pora roku z sobą przynosi. Nad 30 kr. za obiad nie przyjmują nawet najznaczniejsze oberże, i dają za to ośm półmisków równie jak i należące do tego przysmaki, wety i t. p.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 1 do 2 Września.

Negri Grzegorz, Magagnoli Mikołaj, Zachi Antoni Lewellyn Edward, Kaczorowski Walenty, Bystrzanowski Gotthard hr., z Polski; — Dzianott Onufry, Dziedzic ob., Reya Giovanni, Romer Henryk ob., Herzberg Wilhelm, Gąsiorowski Jan, Bąkowski Jan, Podgórski, Stadnicki Leon hr., Konopka Jan ob., Dworzański Wincenty ob., Markefka Ludwik, Dydyński ob., Ragetti Franciszek ob., z Galicyi; — Skierkowski Sylwester ob., z Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

LOTERYA KRAJOWA.

W 905 ciągnieniu dnia 2 Września 1840 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

59. — 5. — 87. — 17. — 22.

Przyszłe ciągnienie 906 przypada dnia 9 Września 1840 r.